

Miljøverndepartementet, avd. for naturforvaltning
PB 8013 Dep.

0030 OSLO

Vår ref.:
07/1604/ACSS
07/14486

Deres ref.:
200603436-/GH

Ark.:
K00 & 13

Dato:
31.10.2007

NATUROMRÅDER I OSLO OG NÆRLIGGENDE KOMMUNER (MARKA) MELDING OM VEDTAK

Utkast til lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (marka) ble behandlet i Utvalg for Kultur og miljø den 15.10.2007 (sak 43/07) og i Utvalg for Plan og utvikling den 17.10.2007 (sak 124/07).

Det er fattet samme vedtak i Utvalg for Kultur og miljø og Utvalg for Plan og utvikling:

Følgende høringsuttalelse til forslag til Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Markalov) oversendes fra Frogn kommune til Miljøverndepartementet;

Frogn kommune er positiv til at vern om Marka styrkes gjennom fastsetting av Markalov. Dette er et viktig grep for å sikre viktige natur- og friluftsområder for framtidens innbyggere i regionen.

Andre sammenhengende utmarksområder enn de som inngår i forslag til avgrensing av Marka i dag bør imidlertid kunne innlemmes. Det bør derfor presiseres tydeligere hva som menes med "nærliggende områder av tilsvarende kvalitet" i lovforslagets § 2, både mht størrelse, arrondering/ tilknytning, kvalitetskrav mv.

DN-håndbok 24-2003 gir nyttige tips til arbeidet med planlegging av by- og tettstedsnære områder, men gir i liten eller ingen grad kommunen nye juridiske virkemidler. I den tett befolkede hovedstadsregionen vil derfor innlemming av flere "by- og tettstedsmarker" av en viss størrelse og kvalitet kunne være en god måte å forvalte disse områdene på i et langsiktig perspektiv.

Frogn kommune har nettopp igangsatt arbeid med en Markaplan. Formål med planarbeidet er bla. å fastsette en markagrense for Frogn i forbindelse med neste rullering av kommuneplanen. Frogn ønsker at loven skal være åpen for at områder som da angis som markaoråder evt. kan innlemmes i lovens virkeområde, enten ved første gangs fastsettelse av markagrense eller ved seinere justeringer av forskriften.

Frogn stiller også spørsmål til om virkeområde for Markaforskrift i hht Skogbruksloven er tenkt justert i forhold til virkeområde for Markaloven.

Kopi av samlet saksframstilling vedlegges.

Med hilsen

for
Eli Moe
Saksbehandler

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 07/1604

NATUROMRÅDER I OSLO OG NÆRLIGGENDE KOMMUNER (MARKA) HØRING

Saksbeh.:	Eli Moe	Arkivkode:	K00 &13
Saksnr.:	Utvalg		Møtedato
43/07	Kultur og miljø		15.10.2007
124/07	Plan og utvikling		17.10.2007

Innstilling:

Følgende høringsuttalelse til forslag til Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Markalov) oversendes fra Frogn kommune til Miljøverndepartementet;

Frogn kommune er positiv til at vern om Marka styrkes gjennom fastsetting av Markalov. Dette er et viktig grep for å sikre viktige natur- og friluftsområder for framtidens innbyggere i regionen.

Andre sammenhengende utmarksområder enn de som inngår i forslag til avgrensning av Marka i dag bør imidlertid kunne innlemmes. Det bør derfor presiseres tydeligere hva som menes med "nærliggende områder av tilsvarende kvalitet" i lovforslagets § 2, både mht størrelse, arrondering/ tilknytning, kvalitetskrav mv.

DN-håndbok 24-2003 gir nyttige tips til arbeidet med planlegging av by- og tettstedsnære områder, men gir i liten eller ingen grad kommunen nye juridiske virkemidler. I den tett befolkede hovedstadsregionen vil derfor innlemming av flere "by- og tettstedsmarker" av en viss størrelse og kvalitet kunne være en god måte å forvalte disse områdene på i et langsiktig perspektiv.

Frogn kommune har nettopp igangsatt arbeid med en Markaplan. Formål med planarbeidet er bla. å fastsette en markagrense for Frogn i forbindelse med neste rullering av kommuneplanen. Frogn ønsker at loven skal være åpen for at områder som da angis som markaområder evt. kan innlemmes i lovens virkeområde, enten ved første gangs fastsettelse av markagrense eller ved seinere justeringer av forskriften.

Frogn stiller også spørsmål til om virkeområde for Markaforskrift i hht Skogbruksloven er tenkt justert i forhold til virkeområde for Markaloven.

Utvalg:	Kultur og miljø
Møtedato:	15.10.2007
Sak:	PS 43/07

Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Følgende høringsuttalelse til forslag til Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Markalov) oversendes fra Frogn kommune til Miljøverndepartementet;

Frogn kommune er positiv til at vern om Marka styrkes gjennom fastsetting av Markalov. Dette er et viktig grep for å sikre viktige natur- og friluftsområder for framtidens innbyggere i regionen.

Andre sammenhengende utmarksområder enn de som inngår i forslag til avgrensning av Marka i dag bør imidlertid kunne innlemmes. Det bør derfor presiseres tydeligere hva som menes med "nærliggende områder av tilsvarende kvalitet" i lovforslagets § 2, både mht størrelse, arrondering/ tilknytning, kvalitetskrav mv.

DN-håndbok 24-2003 gir nyttige tips til arbeidet med planlegging av by- og tettstedsnære områder, men gir i liten eller ingen grad kommunen nye juridiske virkemidler. I den tett befolkede hovedstadsregionen vil derfor innlemming av flere "by- og tettstedsmarker" av en viss størrelse og kvalitet kunne være en god måte å forvalte disse områdene på i et langsiktig perspektiv.

Frogn kommune har nettopp igangsatt arbeid med en Markaplan. Formål med planarbeidet er bla. å fastsette en markagrense for Frogn i forbindelse med neste rullering av kommuneplanen. Frogn ønsker at loven skal være åpen for at områder som da angis som markaområder evt. kan innlemmes i lovens virkeområde, enten ved første gangs fastsettelse av markagrense eller ved seinere justeringer av forskriften.

Frogn stiller også spørsmål til om virkeområde for Markaforskrift i hht Skogbruksloven er tenkt justert i forhold til virkeområde for Markaloven.

Utvalg:	Plan og utvikling
Møtedato:	17.10.2007
Sak:	PS 124/07

Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Behandlingen fra utvalget for Kultur og miljø 15.10.07 ble delt ut i møtet.

Votering (10 representanter tilstede):

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Følgende høringsuttalelse til forslag til Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Markalov) oversendes fra Frogn kommune til Miljøverndepartementet;

Frogn kommune er positiv til at vern om Marka styrkes gjennom fastsetting av Markalov. Dette er et viktig grep for å sikre viktige natur- og friluftsområder for framtidens innbyggere i regionen.

Andre sammenhengende utmarksområder enn de som inngår i forslag til avgrensning av Marka i dag bør imidlertid kunne innlemmes. Det bør derfor presiseres tydeligere hva som menes med "nærliggende områder av tilsvarende kvalitet" i lovforslagets § 2, både mht størrelse, arrondering/ tilknytning, kvalitetskrav mv.

DN-håndbok 24-2003 gir nyttige tips til arbeidet med planlegging av by- og tettstedsnære områder, men gir i liten eller ingen grad kommunen nye juridiske virkemidler. I den tett befolkede hovedstadsregionen vil derfor innlemming av flere "by- og tettstedsmarker" av en viss størrelse og kvalitet kunne være en god måte å forvalte disse områdene på i et langsiktig perspektiv.

Frogn kommune har nettopp igangsatt arbeid med en Markaplan. Formål med planarbeidet er bla. å fastsette en markagrense for Frogn i forbindelse med neste rullering av kommuneplanen. Frogn ønsker at loven skal være åpen for at områder som da angis som markaområder evt. kan innlemmes i lovens virkeområde, enten ved første gangs fastsettelse av markagrense eller ved seinere justeringer av forskriften.

Frogn stiller også spørsmål til om virkeområde for Markaforskrift i hht Skogbruksloven er tenkt justert i forhold til virkeområde for Markaloven.

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Miljøverndepartementet har utarbeidet forslag til Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Markalov), med høringsfrist 15. november. Frogn kommune er ikke omfattet av lovforslaget. Rådmannen anbefaler at forslag til høringsuttalelse oversendes MD.

Bakgrunn for saken:

Miljøverndepartementet har utarbeidet forslag til Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Markalov). Utkastet er sendt på høring med høringsfrist 15.11.07. Utvalgene fikk høringsdokumentene tilsendt i forbindelse med sak om oppstart av arbeid med Kommunestyremelding for marka (Markaplan). Kopi av høringsdokumentene følger også vedlagt.

Dagens bestemmelser

Oslomarka har vært sikret gjennom lang tid, gjennom "Markaforskriften" og avsetting av markaområder i kommuneplanenes arealdel i respektive kommuner (avsatt som LNF-

områder). Avgrensning av Marka i Markaforskriften og kommuneplanene har vært tilnærmet samsvarende, med noen lokale forskjeller.

”Markaforskriften” eller Forskrift om skogbehandling og skogsdrift for skogområder i Oslo og nærliggende kommuner (...) er hjemlet i Skogbruksloven og omfatter blant annet bestemmelser om skogvegbygging og terrengtransport, skogkultur, foryngelseshogst og – flater. All foryngelseshogst skal eksempelvis meldes til kommunen, og det er begrensninger i tillatt flatestørrelse ved hogst i Marka. Kommunen har myndighet til å nekte hogst eller gi nærmere pålegg om hvordan hogsten skal gjennomføres. I Follo er deler av Oppegård, Ski og Enebakk omfattet av Markaforskriften.

Rikspolitiske bestemmelser for marka ble i tillegg fastsatt av Miljøverndepartementet i juni 2007. Formålet var å fastlegge en midlertidig markagrense i påvente av hjemmel i framtidig markalov. Avgrensning av marka her samsvarer med avgrensning i plankart til kommuneplanenes arealdel i respektive kommuner. Hensikten med den midlertidige ”fredningen” var å beskytte arealene innenfor bestemmelsenes virkeområde mot bygge- og anleggstiltak, som ikke er ledd i landbruks- næring, og på den måten ivareta nasjonale og regionale natur- og friluftsinnteresser i Marka.

Forslag til ny markalov

Oppstart av arbeid med markalov ble varslet 27.06.06, og et seminar om lovarbeidet ble avholdt 16.01.07. Et kontaktforum bestående av kommuner, ulike grunneierorganisasjoner, interesseorganisasjoner mv. har møttes jevnlig og kommet med innspill til lovarbeidet. Lovarbeidet er videre gjennomført av ei arbeidsgruppe bestående av LMD, KR, MD og Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Forslag til Markalov ble utlagt til offentlig ettersyn 25.06.07 med høringsfrist 15.november.

Hensikten med lovforslaget er å sikre grensene for og naturkvalitetene i Marka i et langsiktig perspektiv, og sørge for en helhetlig og samordnet forvaltning. Formålet er videre å sikre områdets spesielle verdier for friluftsliv, naturopplevelser og idrett, sikre en enhetlig praksis for hva som tillates innenfor markagrensa og redusere press på markagrensa ved at tiltak ikke på samme måte kan tillates av kommunene.

Under er en oppsummering av viktige grep i lovforslaget;

- Markaloven gir hjemmel for en fast Markagrense, som bare Regjeringen kan endre
- Generelt forbud mot bygge- og anleggstiltak innenfor markagrensa, foruten tiltak knyttet til landbruk, naturvern og friluftsliv (jfr. LNF-status i gjeldende kommuneplaner)
- Dvs. at tiltak som kennel, hestesenter, rideanlegg, alpinanlegg, golfbane, campingplass, friområde, modellflyplass også er utelukket
- Byggeforbudet gjelder foran eldre regulerings- og bebyggelsesplaner
- Etablering av offentlig infrastruktur krever reguleringsplan og disp fra Markalov (MD)
- Idrettsanlegg bør i hovedsak etableres utenfor Marka. Kun anlegg som fremmer formålet med loven kan tillates anlagt.
- For anlegg av større løyper er det krav til regulering

- Anlegg av stier og løyper for øvrig krever ikke regulering. Kommunen må gi tillatelse i tillegg til grunneier (evt. FM)
- Kommunen beholder betydelig myndighet
- Markaråd kan etableres og vil ivareta ombudsmannsfunksjon i Marka
- Klager på kommunale vedtak avgjøres av Fylkesmannen i Oslo og Akershus
- Saker med behov for samordning over kommunegrensene kan løftes til MD
- Kommunene og SNO får ansvar for oppsyn (tilsyn og kontroll)
- Loven hjemler mulighet for å verne avgrensede områder av hensyn til friluftsliv
- Egne regler for motorisert ferdsel i utmark (går foran motorferdselloven)
- Hjemler også regulering av trafikken på veiene inne i Marka.
- For øvrig gjelder relevante særlover som ellers (friluftsliv, viltlov, laks- og innlandsfiske lov, forurensingslov mv)

Skogsdrift foreslås fortsatt regulert av skogbruksloven med tilhørende forskrifter (bla. Markaforskriften). Det kan fastsettes egne bestemmelser for skogbruk i områder som evt. vernes etter Markaloven av hensyn til friluftsliv. Økonomisk tap skal da erstattes i hht alminnelige praksis.

Lovforslaget tar utgangspunkt i markagrensa slik den ble definert av Miljøverndepartementet i 1986, med endringer i 1996. Frogn kommune er mao ikke omfattet av lovforslaget. I hht § 2 kan loven imidlertid "gjøres gjeldende for nærliggende områder av tilsvarende kvalitet",

Alternativer:

1. Som innstillingen
2. Som innstillingen, med følgende tillegg.
"Vedlagte kart angir hvilke del av Frogn som bør vurderes inntatt i virkeområdet til loven"
Utvalget utformer selv vedlegget
3. Høringsuttalelse oversendes MD. Utvalget formulerer selv uttalelsen
4. Frogn kommune avgir ikke høringsuttalelse til saken

Vurdering:

Avgrensing

Frogn kommune er som nevnt ikke omfattet av lovforslaget. Innspill til lovprosessen om at loven også bør omfatte markaområder utenfor dagens markagrense er så langt ikke tatt hensyn til.

Ut over mindre justeringer legger Regjeringen i følge høringsdokumentene heller ikke opp til større endringer, men å lovfeste dagens markagrense (se kap. 4.1.2 og 3 i høringsdokumentene).

Markagrensa vil konkret fastsettes etter at loven er vedtatt. Evt. seinere justeringer i hht § 2 gjøres med endring i forskrift.

Selv om det med "nærliggende" i § 2 ikke menes tilgrensende, slik at frittliggende markaområder som Seierstenmarka i teorien kan innlemmes, og det ikke er fastsatt noen nedre størrelsesgrense for områder som kan innlemmes i Marka i hht § 2, uttrykker departementets gjennom sine merknader til de enkelte bestemmelser at grensejusteringer etter § 2 andre punktum etter lovens ikrafttreden "bare bør skje i særskilte tilfeller der den fastsatte grensen medfører store praktiske vanskeligheter som ikke kunne forutsees ved grensefastsettelsen eller der grensen medfører at særskilte verdier som loven tar sikte på å fremme blir skadelidende" (kap 6, s 12).

Frogn kommune har nettopp igangsatt arbeidet med en Markaplan. Formål med planarbeidet er bla. å fastsette en markagrense for Frogn i forbindelse med neste rullering av kommuneplanen (fase 2). Frogn er mao ikke klar for å definere evt. konkret areal som ønskes innlemmet i Markaloven ennå. Rådmannen antar at situasjonen er tilsvarende for andre Follokommuner.

DN-håndbok 24-2003 "Planlegging av by- og tettstedsnære naturområder" er utarbeidet av DN for å gi råd og veiledning til kommunenes arbeid med forvaltning av lokale markaområder. Håndboka gir nyttige tips til arbeidet med planlegging av by- og tettstedsnære områder, men gir i liten eller ingen grad kommunen nye juridiske virkemidler. I den tett befolkede hovedstadsregionen vil derfor innlemming av flere "by- og tettstedsmarker" av en viss størrelse og kvalitet kunne være en god måte å forvalte disse områdene på i et langsiktig perspektiv.

Rådmannen mener derfor at loven bør åpne for at områder som angis som markaområde, eksempelvis gjennom neste rullering av Kommuneplan for Frogn, kan innlemmes i lovens virkeområde. Avhengig av når Markaloven vedtas og avgrensning fastsettes gjennom eget vedtak, bør området kunne innlemmes enten ved denne første gangs fastsettelse av markagrense eller ved seinere justeringer av forskriften.

Rådmannen ser behov for at det presiseres tydeligere hva som menes med "nærliggende områder av tilsvarende kvalitet" i lovforslagets § 2, både mht størrelse, arrondering/tilknytning, kvalitetskrav mv. som grunnlag for vurdering av hva som i hht §2 senere kan innlemmes.

Foreslåtte bestemmelser

Som det framgår av høringsdokumentene medfører lovforslaget i utgangspunktet ikke noe økt restriksjonsnivå i Marka. Bestemmelser i vedtatte kommuneplaner lovfestes imidlertid, og Markaloven hindrer mer liberal praktisering ved senere rullering av kommuneplanene. Forslaget medfører også at reguleringsmyndigheten begrenses. Det kan kun reguleres til formål som er i tråd med loven, eksempelvis større løyper. Dette gir samlet en langsiktighet som sikrer utmarksarealer for friluftsliv for framtidens innbyggere i Follo og Hovedstadsregionen.

Mht stier og løyper kan det være behov for nærmere utdyping av hvilke type tiltak som er i tråd med loven og ikke. Skiforeningen driver eksempelvis et omfattende og skiløypenett, både i Marka og i Frogn. Løypenettet er differensiert med to-spors maskinpreparerte løyper, skuterpreparerte løyper og upreparerte løyper. Milde og snøfattige vintre er en stor utfordring for preparering av løypene. Utvalgte traséer bør eksempelvis kunne planeres for enklere preparering ved lite snø uten at dette krever en omfattende reguleringsprosess. Kart som viser

et slikt hovedløypenett kunne eksempelvis følge som vedlegg til forskrift om avgrensning av planen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen for Frogn kommune.

Dersom deler av Frogn tas inn i lovens virkeområde kan det imidlertid få konsekvenser. I følge høringsdokumentene er loven ikke forventet å medføre merarbeid mht saksbehandling. At det blir vanskeligere å utføre tiltak i Marka vil heller kunne føre til færre søknader. Byggepress utenfor Marka vil derimot kunne øke. Saksmengde forventes uansett å først og fremst være avhengig av konjunktur.

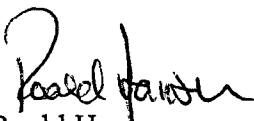
Som nevnt er Markaforskrift og avgrensning av "marka" i gjeldende kommuneplaner ikke helt sammenfallende. Det framgår ikke av høringsdokumentene om virkeområde for Markaforskrift i hht Skogbruksloven er tenkt justert i forhold til virkeområde for Markaloven. Dette bør avklares. Utvidelse av virkeområde for Markaforskrift vil medføre økte oppgaver for administrasjonen dersom areal i Frogn skulle innlemmes. Eks. med oppfølging av meldeplikt for hogst.

Med ny skogbrukslov åpnes det for at kommunen kan innføre meldeplikt for hogst uavhengig av Markaforskrift. Vurdering av slike virkemidler og kostnader knytte til dette vil vurderes videre i fbm. arbeidet med Markaplan for Frogn.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at forslag til høringsuttalelse vedtas.

Rådmannen i Frogn, 01.10.07

Roald Hansen

Vedlegg:

Høringsbrev datert 25.06.07, med oversendelse av forslag til "Markalov"

Følgende dokumenter ligger på saken:

- Forslag til Rikspolitiske bestemmelser for Osloomarka
- Forskrift (Markaforskriften). Se også www.lovdatab.no (velg forskrift, lokalt, Ski kommune, Skogbehandling.....)
- Annet relevant lovverk, se også www.lovdatab.no

Utskrifter fra diverse høringsuttalelser, hentet fra foreningssider mv.

Drøbak, den 25. oktober 2007.

Guro Merlid

Personal, organisasjon og politiske tjenester